

Ο Αυστραλίας Στυλιανός. Εκκλησιαστικός ανήρ πρώτου μεγέθους

/ [Γνώμες](#)

Του Σεβ. Μητροπολίτου Αρκαλοχωρίου, Καστελλίου και Βιάννου κ. Ανδρέα

Εν χώρα αχωρήτου

Ο μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Αυστραλίας κυρός Στυλιανός, ο ιεράρχης, ο θεολόγος, ο ποιμήν, ο ποιητής, ο διανοούμενος, ο στοχαστής, εξήλθεκ των επιγείων, ορατών και αισθητών εις τα ουράνια, τα άορατα και τα νοητά. Εισέρχεται εις την θριαμβεύουσα Εκκλησία, όπου «θρόνοι, κυριότητες, αρχές, εξουσίες και δυνάμεις» λειτουργούν απαθώς εν πνεύματι, αντιθέτως προς την καθ' ημάς επίγεια καταταλαιπώρηση δι' ίδιον, κατά κανόνα, επίγειο κέρδος και σκοπό, συγχωρούμενοι όμως από τον Θεό, συνδοξολογούντων των αγγελικών ταγμάτων, επειδή, δια το δερμάτινον του χιτώνα μας, προτάσσουμε τα καθ' ημάς του εγώ μας, έναντι των άλλων, εν πνεύματι αγίω, καταστάσεων.

Ζει ο Στυλιανός εν τω επισκοπικώ του ομοφορίω, εν ετέρα καταστάσει, πνευματική και γεύεται τη συνέχεια του ποτηρίου της ζωής, όπως θα συμβεί με όλους μας. Η

διαφορά έγκειται στον χώρο της γεύσεως, εν μέσω της ατελευτήτου χαράς του ανεσπέρου φωτός του Χριστού ήμέσα στη θλίψη, στο σκότος, στην τραγικότητα, των εκ του κόσμου τούτου δαιμονικών επιρροών του πονηρού. Έμπροσθεν τούτου του ποτηρίου της νυν και της άλλης ζωής καταλύονται πάσης φύσεως δικαιώματα, συνταγματικές αναθεωρήσεις, και κάθε άλλη μορφή ηθοπλαστικής θεωρίας για σύνθεση, συγκρότηση και τοποθέτησεις τούτον τον κόσμο της αναστάσιμης φθοράς.

Ο Στυλιανός με σεβασμό και τιμή στο άρρητο του Θείου μυστηρίου, με εγνωσμένη την δοκιμασμένη παρορμητικότητά του, δεν μας ομολόγησε ποτέ στις διδακτορικές του διατριβές, στην υφηγεσία του, στις μελέτες του, στις ποιητικές συλλογές, αν του αποκαλύφθηκε ο Χριστός ή αν συναντήθηκε με τον Νυμφίο της Εκκλησίας. Γι' αυτό η Υπεραγία Θεοτόκος, η ανύμφευτος του κόσμου νύμφη, αναπαυμένη στη λαλούσα σιγή του, τον κάλεσε κοντά της και υποδέχθηκε την ανυπόκριτη ψυχή του, την ημέρα του εκ Πνεύματος Αγίου Ευαγγελισμού Της.

Προσωπικότητα και πορεία

Ο Αυστραλίας Στυλιανός, ο από Μιλητουπόλεως, με ενθουσιασμό, ειλικρίνεια, θάρρος και πείσμα διακόνησε τη Μεγάλη του Χριστού Εκκλησία, το Οικουμενικό μας Πατριαρχείο, ως περίλαμπρος και διαπρεπής Ιεράρχης του. Από το Άδελφ Ρεθύμνου, όπου γεννήθηκε το 1935, έως τη Θεολογική Σχολή της Χάλκης, όπου θα λάβει το ένα από τα δύο δεκάρια που έβαλε στην ακαδημαϊκή του πορεία, ο τότε διάκονος καθηγητής Χρυσόστομος Κωνσταντινίδης.

Στη Χάλκη συνδέθηκε με τον Σχολάρχη και Γέροντά του Ικονίου Ιάκωβο, που τον χειροτόνησε, το 1957, διάκονο. Η τιμή και ο σεβασμός προς τον Γέροντά του υπήρξε μνημειώδης. Κάθε μέρα έκανε το σταυρό του, φιλούσε τεμάχιο λειψάνου του, που είχε στο γραφείο του, και άρχιζε την εργασία του. Ο προηγούμενος Βασίλειος Ιβηρίτης, ο οποίος παρίσταται στην εξόδιο ακολουθία του, ήταν φίλος και αδελφός του, πολλάκις δε εφησύχαζε εις την Ιβήρων.

Ο Ρεθύμνης Αθανάσιος τον χειροτόνησε πρεσβύτερο. Ακολούθησαν οι σπουδές στην Γερμανία. Στη Θεολογική Σχολή Θεσσαλονίκης δίδαξε ως υφηγητής και στην Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή των Βλατάδων διετέλεσε ηγούμενος. Ως επευλογία της δημιουργικής και σπουδαίας αυτής τροχιάς, στα 1970 εκλέγεται από την Αγία και Ιερά Σύνοδο του Οικουμενικού Πατριαρχείου Μητροπολίτης Μιλητουπόλεως και χειροτονείται στις 6 Δεκεμβρίου επίσκοπος στο ναό της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης, από τους Σάρδεων Μάξιμο, Ροδοπόλεως Ιερώνυμο, Σταυρουπόλεως Μάξιμο και Μαρεώτιδος (εν συνεχεία Ζηνουπόλεως) Αρίσταρχο.

Ο αυθεντικός, ο ανυπόκριτος, ο αφκιασίδωτος αυτός άνθρωπος, με τις

παρορμητικότητές του, που κάποτε μάλιστα προσλάμβαναν ακραίες εκφράσεις, δεν σχεδίαζε επί χάρτου, ούτε μεθόδευε παρασκηνιακά, την εξουθένωση και καταρράκωση ανθρώπων, πολύ δε περισσότερο αρχιερέων. Απεχθανόταν, το δαιμονικόσκότος, τις οργανωμένες διαπλοκές, τα ψευτοδιλήμματα των σκοπιμοτήτων. Με ένα πρωτόγονο κρητικό παρορμητισμό εξέφραζε τα πάθη του απαθώς, κατά το μικρό παιδί που emphaticά και ανυπόκριτα του παίρνουν το παιχνίδι ή το διεκδικεί, αλλά δεν του το δίνουν. Δεν είναι διόλου τυχαίο, αλλά επιβεβαιωτικό των παραπάνω, ότι μια σειρά ανθρώπων με τους οποίους είχε διακόψει την επικοινωνία, χωρίς να γνωρίζουμε το γιατί, συνομιλούμε από τη Δευτέρα για τον Αυστραλίας Στυλιανό με σεβασμό και θαυμασμό και μάλιστα γράφομε κείμενα στη μνήμη του, με γλώσσα εκτίμησης, αγάπης και αγαθών αναμνήσεων, δια το ανυπόκριτο, το αυθεντικό, ακόμα και των πιο ακραίων εκρήξεων του.

Το 1975 το Οικουμενικό Πατριαρχείο, τον εξέλεξε Αρχιεπίσκοπο Αυστραλίας. Παρέλαβε την ορθόδοξη Εκκλησία στη πέμπτη ήπειρο άκρως εμπερίστατη, την πηδαλιούχησε, την οργάνωσε και τη συγκρότησε με υποδειγματικό τρόπο. Ίδρυσε και λειτουργεί ως τις μέρες μας η Θεολογική Σχολή στην Αυστραλία, εξυπηρετώντας τις ανάγκες επάνδρωσης της τοπικής Εκκλησίας, με γηγενή εκκλησιαστικά στελέχη. Αφύπνισε τον Ελληνισμό της Ωκεανίας, τον συνέδεσε με τον εθνικό κορμό και τον δραστηριοποίησε στην ανάδειξη και προβολή των εθνικών μας ζητημάτων.

Το ενδιαφέρον του για την Μητρόπολη Κυδωνίας στα Χανιά της Κρήτης

Αυθόρμητος, τίμιος, ευθυτενής με τη συνείδησή του, ο Αυστραλίας Στυλιανός, δεν έκρυψε την επιθυμία του να εκλεγεί αρχιερέας στα Χανιά. Οι δύο τροποποιήσεις που έγιναν στον Καταστατικό Χάρτη της Εκκλησίας της Κρήτης το 1974 (Ν.Δ. 77/1974), με τη σύμφωνη γνώμη της Αγίας και Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου, της Ελληνικής Πολιτείας και του Αρχιεπισκόπου Κρήτης Ευγενίου, στόχευαν στην εκλογή του τότε Μιλητουπόλεως, στη Μητρόπολη Κυδωνίας και Αποκορώνου. Γι' αυτό και οι νομοθετικές ρυθμίσεις τον κατέστησε αυτοδικαίως εκλόγιμο στην Εκκλησία της Κρήτης, χωρίς εγγραφή στον κατάλογο. Την περίοδο εκείνη χήρευαν τρεις Μητροπόλεις. Η Σύνοδος της Εκκλησίας της Κρήτης περιορίζεται με τον ίδιο νόμονα εκλέγει αρχιερείς μόνο όταν χηρεύει μία επαρχία, όπως ορίζεται στη Σύμβαση Εκκλησίας Κρήτης-Κρητικής Πολιτείας του 1900, την οποία επικαλείται ο Κρήτης Ευγένιος στο λόγο του κατά την επίσκεψη του Πατριάρχη Αθηναγόρα στην Κρήτη το 1963. Τα συμφωνηθέντα μεταξύ τριμελούς Πατριαρχικής Εξαρχίας (Σταυρουπόλεως Μαξίμου, Ειρηνουπόλεως Συμεώνος και Κολωνίας Γαβριήλ) και Κρήτης Ευγενίου για την εκλογή του Στυλιανού στα Χανιά

ανετράπησαν με παρέμβαση δύο αρχιερέων, του Πέτρας Δημητρίου και του Ιεροσητείας Φιλοθέου, με τότε κυβερνητικό εκπρόσωπο τον Βλάσιο Φειδά, καθηγητή της Θεολογικής Σχολής Αθηνών. Εξελέγησαν Κυδωνίας ο νυν Κρήτης Ειρηναίος, Κισάμου ο μετέπειτα Γορτύνης Κύριλλος και Λάμπης ο μετέπειτα Ρεθύμνης Θεόδωρος.

Το Ν.Δ. 77/1975 κατά το πρώτο σκέλος του εφαρμόστηκε αργότερα στις μεταθέσεις των Κυρίλλου και Θεόδωρου. Σύμφωνα με γνωμάτευση των καθηγητών Φειδά και Τρωϊάνου, οι δύο αρχιερείς είχαν δικαίωμα να είναι υποψήφιοι για μετάθεση ως ιεράρχες του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Ο αείμνηστος, τότε Μιλητουπόλεως Στυλιανός, καθ' όλη τη διάρκεια των διαβουλεύσεων και ζυμώσεων για τις αρχιερατικές εκλογές, φέρθηκε με άψογη ανδροπρέπεια στους συνυποψηφίους του αρχιμανδρίτες Κύριλλο και Θεόδωρο, ιδιαιτέρως δε στον αρχιμανδρίτη Ειρηναίο Αθανασιάδη. Σεβάστηκε τον εκκλησιαστικό κόπο και τον ιδρώτα τους, ιδιαιτέρως στην Εκκλησιαστική Σχολή Κρήτης στα Χανιά, όπου ήταν Σχολάρχης τότε ο Ειρηναίος, με τον οποίο όχι μόνο τίμια και ανυπόκριτα συνομιλούσε τις ημέρες εκείνες, αλλά τον βοηθούσε και του συμπαρίστατο για την απρόσκοπτη λειτουργία της Σχολής Χανίων.

Ο ευαίσθητος, ο αυθεντικός και ρωμαλέος Στυλιανός, ο αρχιερέας αυτός της ανυπόκριτης πορείας που πάντοτε φωτίζει η χάρη του Χριστού, φοβόταν τον Θεό, σεβόταν τον άνθρωπο, ίστατο δε με δέος στο μυστήριο των πνευματικών νόμων, που καθίστανται ελεήμονες ή ανελέητοι, κατά την περίστασιν. Το Οικουμενικό Πατριαρχείο, ο Ελληνισμός, η Αυστραλία, ο χριστιανικός κόσμος, η Κρήτη εξοδιάζουμε σήμερα εκκλησιαστικό άνδρα πρώτου μεγέθους, που δεν είχε σχέση με το μέσον και τη μεσότητα, το δήθεν και το φαίνεσθαι. Προσωπικότητα μοναδική και ξεχωριστή. Ήταν αυθόρμητος και ειλικρινής. Γι' αυτό αποκάλυπτε τους λογισμούς και εξέφραζε τα κυμαινόμενα, σε ακραίες πολλάκις καταστάσεις, συναισθήματά του με πρόσωπα και γεγονότα. Θα μπορούσε να μεσουρανούσε και να διέπρεπε σε στερεώματα άλλων χωρών. Υπήρξε όμως από τους «ωρισμένους υπό της ανεξιχνιάστου δυνάμεως» να καταστεί θύτης και αρχιθύτης της Εκκλησίας του Τριαδικού Θεού, την οποία διακόνησε θυσιαστικά εξ όλης της ψυχής, της καρδιάς και της διανοίας αυτού, με τα σπουδαία θεολογικά συγγράμματά του, τις μελέτες του, τα ποιήματά του, τις παρεμβάσεις του στο δημόσιο βίο, αλλά πάνω απ' όλα με τη νέα πνοή, πορεία και δυναμική που εμφύσησε εις την λαχούσα αυτού επαρχία, την πέμπτη ήπειρο, την Αυστραλία.